

2019. októberi mérnök évfordulók, emlénapok + programok

1-2. – Internet konferencia

Siófokon rendezik az Internet Hungary logójú, az IT munkatársai, az Internet-felhasználók és szolgáltatók konferenciáját. Első Internet Hungary-k idejében az jelentette a holnapot, hogy vajon az online tartalmak meg tudnak-e erősödni, hogy átvegyék a hatalmat a hagyományos médiától. Akkoriban „új médiáról” beszélgettünk, míg aki idén ellátogat a 20. Internet Hungary konferenciára a Hotel Azúrba, az már az „intelligens média” témakörét járja körül előadókkal, s közben az adatvezérelt világ (kereskedelem, gazdaság, marketing), az 5G által új kapukat nyitó telekommunikáció rejtelseibe is belekóstolhat, vagy abba, hogy miként árazzák mindezt be a befektetők. Információ: www.internethungaria.hu

2. – 70 éves a Miskolci Egyetem

1949-ben e napon, Miskolcon felavatták a Nehézipari Műszaki Egyetemet. Az új intézmény bányamérnöki és kohómérnöki kara révén ekkor már több mint két évszázados múltra tekinthetett vissza; e két kar elődje az 1735. évi alapítástól 1919-ig Selmechányán, majd 1949-ig Sopronban működött. Nevét 1990. július 1-jén Miskolci Egyetemre változtatták.

2. – Vízre száll a Beton Fesztivál

Vízre száll a szakma egyik legizgalmasabb rendezvénye, a Beton Fesztivál, amely hasznos programokkal várja a résztvevőket. A beton.hu, a Magyar Cement-, Beton- és Mészipari Szövetség valamint a Magyar Betonelemgyártó Szövetség és tagvállalataik támogatásával, sétahajózással egybekötött fesztivált rendez a budapesti Európa Hajón. A Fesztivál célja, hogy nem csak elméletben, de workshopokon keresztül, a gyakorlatban is megismertesse a betont, mint alapanyagot a szakmabeliekkel és mindazokkal, akik érdeklődnek az építészet és a betondizájn iránt. Információ: <http://beton.hu/betonfesztival/>

2-3. – Állásbörze, országos képzési és karriernapok

A Papp László Budapest Sportaréna ad otthont a HVG állásbörzének, ahol várnak minden mérnöki, gazdasági, informatikai, természet- és bölcsészettudományi területen végzős vagy néhány éve végzett, kihívásokat kereső szakembert, és a cégek, intézmények képviselőit. Információ: www.hvgallasborze.hu

3. – Épületgépészeti szakmai nap

A Magyar Épületgépészek Szövetsége (MÉGSZ) Budapesten, a Dél-pesti Szennyvíztisztító Telepen rendezi a IX. Ipari és Technológiai Szakmai Napot. Délelőtt előadások hangzanak el a témában, délután pedig üzemlátogatás lesz a telepen. Ízelítő a programból: Isiflo megoldások; Ipari termográfia és emisszió mérése Testo műszerekkel; Az épületgépészeti automatika jövője; Lakás-hőközpontok új kihívásai, kompakt, közepes teljesítményű hő-központi megoldások; Sugárzóernyők nagy belmagasságú terek fűtésére; Csővezetéki kompenzátorok és ipari, energetikai alkalmazásuk; A dugulásmentes szennyvízátemelő; Házi szennyvízátemelők Magyarországon; Esővíz-gazdálkodás; A Dél-pesti Szennyvíztelep bemutatása. Bővebb információ: www.e-gepesz.hu

3-4. – Georgikon napok

Az innováció megkerülhetetlen, fontossága megkérdőjelezhetetlen. Mozgatja a gazdaságot, kiemeli, vagy épp elsüllyeszti annak különféle szereplőit. Az innováció a siker kulcsa. Választ kell keresnünk az innovációs kihívásokra, sőt elébe kell mennünk, megelőzve ezzel a versenytársainkat. Nem az esztelen verseny a cél, hanem egy egészséges versenyben megvalósuló összefogás, mely „nyertes-nyertes” kapcsolatokkal zárul. E gondolatok jegyében „Innovációs kihívások a XXI. században” mottóval Keszthelyen rendezte a Pannon Egyetem Georgikon Kara a LXI. GEORGIKON NAPOK nemzetközi tudományos konferenciát. 1958-ban indította útjára a rendezvényt az akkori Keszthelyi Mezőgazdasági Akadémián két kiváló agrártudós, Belák Sándor és Láng Géza akadémikusok. Azóta rendszeresen megtartották a tudományos fórumukat. Az elmúlt években tovább fejlődött a rendezvény, az elmúlt évi konferencián 13 szekcióban 153 előadó számolt be kutatásairól. Információ: <http://napok.georgikon.hu/>

4. – 110 éve született Kutasy Lajos mérnök

Budapesten született Kutasy Lajos (1909-1990) Kossuth-díjas mérnök. Tanulmányait a budapesti műszaki egyetemen végezte. 1923-tól Debrecenben mérnökként dolgozott a város műszaki osztályán. 1945-ben Budapesten a Magyar Államvasutak üzemvezetőségének kötelékébe lépett, majd az igazgatóság munkatársa lett. 1960-tól a Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumban (KPM) dolgozott, ahol a kő- és vasbetonaljügyi, ill. felépítményi területet gondozta. Kidolgozta a vasúti pályák építéséhez a fészített betonaljak alkalmazását.

4. – 130 éve született Muttnyánszky Ádám mérnök

Budapesten született Muttnyánszky Ádám (1889-1976) Kossuth-díjas gépészmérnök, egyetemi tanár. 1920-1938 között a Budapest-vidéki Kőszénbánya Rt. pilisvörösvári bányájának előbb mérnöke, majd a bányaüzem gépészeti főmérnöke lett. Az üzem 1938. évi megszüntetését követően visszament egyetemre oktatni. Előbb az Alkalmazott mechanika tárgy előadására hívták meg, majd az Aerodinamika tanszék szélcsatornáinak szerelését vezette. 1942-ben a Műszaki Mechanikai Tanszék vezetésére kapott kinevezést. 1959-ben történt nyugdíjazásáig gépészmérnökök több nemzedékét oktatta.

5. – 50 éves a vízmű-fejlesztési program első kövegyi létesítménye

1969-ben e napon Kövegy község vízművének átadásával az országban elsőként a Makói járás vízmű-fejlesztési programja fejeződött be. Az átadási ünnepségen, Dégen Imre, az OVH elnöke méltatta a vízmű-fejlesztési program jelentőségét.

7-9. – Egészségügy-technológiai szakkiállítás és konferencia

A pesti HUNGEXPO területén megrendezésre kerülő HUNGAROMED logójú, II. egészségügyi és orvos-technológiai kiállítás és konferencia lehetőséget teremt az egészségügyi ipar szakmai szereplőinek – mind a gyártók, forgalmazók, megrendelők, valamint az eszközöket használó orvosok, gyógyszerészek, egészségügyi szakdolgozók – találkozására. Bővebb információ: www.hungaromed.hu

7-10. – Szereléstechnikai és automatizálási kiállítás

Stuttgartban rendezik a MOTTEK logójú, immáron 38. nemzetközi szereléstechnikai és automatizálási szakkiállítást. Információ: www.mottek-messe.com

8-9. – Autóipari konferencia és gyárlátogatás

Megújult tematikával és helyszínen, immár nyolcadik alkalommal kerül megrendezésre a Regionális Autóipari Beszállítói Konferencia, mely idén első alkalommal Budapestet választotta helyszínéül. A szervező célja, hogy a résztvevők a régió gépjármű- és alkatrészgyártó cégeinek ismert szakembereitől, első kézből értesüljenek a legérdekesebb, legfrissebb szakmai információkról. Információ: <http://qfd.hu>

9. – 160 éve született Bodola Lajos mérnök

Az olaszországi Sampierdarenaban született Bodola Lajos (1859-1936) mérnök, műegyetemi tanár, az MTA levelező tagja. 1879-ben szüleivel jött Magyarországra. Tanulmányait a József műegyetemen 1885-ben végezte és a hídépítéstani tanszék tanársegéde lett. 1888-ban magántanári képesítést szerzett, 1893-tól adjunktus, 1894-től nyilvános rendkívüli tanár, 1896-tól 1912-ig, nyugdíjba vonulásáig a geodézia nyilvános rendes tanára. 1910-11-ben a műegyetem rektora. Tudományos érdeklődése a geodézián kívül kiterjedt a matematika, fizika, mechanika és csillagászat terére is. A geodéziát, mint a közelítő matematika példáját tárgyalta. A Műegyetem 1922-ben avatta tiszteletbeli műszaki doktorrá. 1923-tól a Nemzetközi Súly- és Mértékbizottság titkára, 1928-tól tiszteletbeli tagja volt.

9-10. – Műegyetemi állásbörze

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Központi (K) épületében rendezik az őszi Műegyetemi állásbörzét, ahol több mint száz cég, hatezer diák és kétezer állásajánlat egy helyre koncentrálódik. Információ: <http://muegyetemiallasborze.hu/>

9-11. – Őszi radiokémiai napok

A Magyar Tudományos Akadémia munkabizottságainak, valamint a Magyar Kémikusok Egyesülete Radioanalitikai Szakcsoportjának együttműködésével Balatonszárszón rendezik az idei őszi radiokémiai napokat. E hagyományos konferencia célja a hazai magkémia és radiokémia valamennyi területén elért legújabb kutatási eredmény áttekintése, valamint szakmai fórum teremtése a hallgatók, doktoránsok és fiatal kutatók részére munkájuk bemutatására. Információ: www.radiokemia.mke.org.hu

9. – Postai világnap

1874-ben e napon alapították az Egyetemes Postaegyesületet, amely a nemzetközi postaszolgálat összehangolása, fejlesztése érdekében jött létre. Az alapítók között volt hazánk is. 1948-tól az ENSZ szakosított intézménye, jelenleg több mint 160 tagja van. E napon, a posta világnapján ünneplik a postások a szervezetük megalakulását.

10-11. – Világítástechnikai konferencia

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület (MEE) Világítástechnikai Társaság Prof. Dr. Schandra János, a színtan, a színmérés és az elektrolumineszcencia nemzetközi szinten is jegyzett kutatójára emlékezve Veszprémben rendezik a XVII. Lux et Color Vesprimiensis konferenciát. A LeCV logójú sorozat évente megrendezett eseményein a fény- és színtan területén dolgozó szakemberek számolnak be az aktuális munkáikról, eredményeikről. Információ: www.vilagitas.org és <https://2019.lecv.hu/>

10-13. – Energetikai és elektrotechnikai konferencia

A kolozsvári székhelyű Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság (EMT) Temesváron rendezi az immáron XX. Energetika - Elektrotechnika (ENELKO) Konferenciát, melynek fő célkitűzése a jelzett két szakterületen dolgozó szakemberek közötti kapcsolatteremtés, a résztvevők kölcsönös tájékoztatása az energetika és az elektrotechnika helyzetéről és a tendenciákról. Információ: <https://emt.ro>

11. – Erőművek éjszakája

Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) és a csatlakozó erőművek által szervezett Erőművek éjszakáján 14 és 22 óra között országszerte 42 villamos-energiát termelő erőmű és táv-hő előállító fűtőmű, illetve tematikus látogatóközpont nyitja meg kapuit a nagyközönség előtt. A résztvevő erőművek között megtalálhatók a helyi melegvíz- és távhőszolgáltatást biztosító városi fűtőművek és hőközpontok, valamint az ország villamosenergia-ellátásáért felelős, fosszilis energiaforrásokat, biomasszát, vízenergiát, atomenergiát felhasználó nagy létesítmények is. Az érdeklődők megtekinthetik az áram, a távfűtés és a meleg víz előállítását biztosító, sok esetben gigantikus méretű berendezések működését, emellett az energiaellátás folyamatos és biztonságos fenntartásáért dolgozó szakemberek napi munkáját is megismerhetik. Az Erőművek éjszakáján a látogatókat szakértő „idegenvezetők” kísérik végig az egyes helyszíneken, akik közérthetően és élményszerűen mutatják be az erőművek és a fűtőművek működését, az energiatermelés technológiai hátterét. A program célja, hogy az érdeklődők megismerkedjenek a villamos energia és a táv-hő előállításának hátterével, érdekességeivel, a műszaki folyamatokkal és berendezésekkel. Az esemény találkozási pont is lehet az energia-termelés, mint szakma iránt érdeklődő pályakezdő szakemberek és a leendő munkáltatók között. Információ: <https://eromuvekejszakaja.hu/>

11-13. – Lakás kiállítás és vásár

Lakást vagy családi házat keres? Új építésű ingatlan érdeklő vagy inkább használt lakásba költözne? Nézze meg 2019 új projektjeit és fejlesztéseit és válogasson kedvére a használt lakások közül 2019 őszén a Lakás 2019 kiállításon, a budapesti Hungexpón. Információ: <https://lakas2019.hu/>

13-15. – Anyagtudományi konferencia

Balatonkenesén rendezik a 12. Országos Anyagtudományi konferenciát és kiállítást, melynek legfőbb célja az elmélet és a gyakorlat együttes eredményeinek bemutatása, legyen szó fémekről, kerámiákról, polimerekről vagy kompozitokról. Mindezek mellett fontos feladat a jelenkor kihívásainak megfelelni, mint például a negyedik ipari forradalom (az Ipar 4.0), amely egészen új távlatokba helyezi a termelést, így az anyagok előállítását is. Információ: www.oatk.hu

14. – Energiapolitikai eszmecsere

Az Energiapolitika 2000 Társulat a hazai energiapolitika aktuális kérdéseinek megvitatására havi rendszerességgel 17 órás kezdéssel Budapesten tartja az Energiapolitikai hétfő esték címet viselő sorozatát. Felkért előadó: Csomai Kamilla, a MAVIR Zrt. korábbi vezérigazgatója. A témakör: A rendszerirányítás és a villany-kereskedelem összefüggései. Információ: www.enpol2000.hu

14. – 130 éve született Kienitz Vilmos mérnök

Alsószeliben született Kienitz Vilmos (1889-1959) gépészmérnök, vízgép-szerkesztő. 1919-ben került az Alsó-Fehér-körösi Ármentesítő Társulathoz, melynek 1932-től igazgató-főmérnöke. Nevéhez fűződnek az 1930-as évek első felének legjelentősebb öntözésügyi eredményei: a Körös-völgyi öntözések kiépítése, ezzel kapcsolatban a vidék belvízrendezési problémáinak megoldása. Jelentős a róla elnevezett, rendkívül gazdaságosan és egyszerűen üzemeltethető, könnyen szállítható axiális szivattyú, mely belvízlevezetés és öntözés céljaira egyaránt használható. Jelentős találmánya a zsilipkapu-szivattyú is.

14. – 150 éve született Tangl Károly fizikus

Pesten született Tangl Károly (1869-1940) fizikus, egyetemi tanár. 1903-tól a Mértékhitelítő Intézet igazgatója. 1917-től a Műegyetemen, 1921-től a budapesti Tudományegyetem Kísérleti Fizika tanszékének tanára. Tanulmányai a gravitációról, a gázok és a folyadékok határfelületének dielektromos állandójáról szólnak.

14. – Szabványosítási világnap

Annak emlékére, hogy a genfi székhelyű Nemzetközi Szabványügyi Szervezet (ISO) 1946. október 14-én alakult. Az ISO és a világnap célja, az országok műszaki elszigeteltségének megszüntetése, a közös szabványok elkészítése és azok alkalmazásának népszerűsítése. Információ: www.iso.org

15. – Villanyszerelő Konferencia

Elektromos-ipari Magánvállalkozók Országos Szövetsége a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarával együttműködve Budapesten a Lurdy Házban rendezi a XXI. Villanyszerelő Konferenciát. A konferencia fő irányvonala a múlt – jelen – jövő lesz, így a programban lesznek visszatekintések és jövőbe mutató témák is. Információ: <http://emosz.hu/event/villanyszerelo-konferencia/> vagy www.emosz.hu

16-20. – Frankfurti könyvkiállítás

Az immáron 70. Frankfurter Buchmesse a világ legfontosabb könyv-vására, e szakma legjelentősebb nemzetközi eseménye. Információ: www.buchmesse.de

16. – 260 éve született Sipos Pál matematikus

Nagyenyeden született Sipos Pál (1759-1816) matematikus, tanár. Hírnevét a berlini tudományos akadémia által kiadott és aranyéremmel jutalmazott matematikai dolgozata alapozta meg. Az ellipszis területének meghatározására ma is kitűnő közelítő szerkesztési eljárása épp úgy elismerést érdemel, mint a körív tetszőleges arányban történő felosztására alkalmas izométernek nevezett, csigavonal (kochleoid) élű vonalzója. Ő használta először hazánkban szögmérésre a negyed-kör tízes rendszerű törtrészeit, és trigonometrikus táblájának szerkezete egyetlen a maga nemében.

17. – 140 éve született Zemplén Győző fizikus

Nagykanizsán született Zemplén Győző (1879-1916) fizikus, egyetemi tanár, akadémikus. A budapesti Tudományegyetemen szerzett diplomát, 1901-től Eötvös Loránd mellett kezdte kutatásait, majd a Műegyetemen a modern fizika legkiválóbb kutatója lett. A lökéshullámokkal foglalkozó elméletét nemzetközi jelentőségűnek tartják. A relativitáselmélet, a radioaktivitás témakörének egyik első magyar kutatója volt. Értékes szakkönyvek szerzője volt.

20. – 100 éve született Barta Ernő mérnök

Somorján született Barta Ernő (1919-1963) erdőmérnök, egyetemi docens. Szegeden, a Tanárképző Főiskolán mennyiségtan-természettan szakon végzett. Csornán, majd Sopronban tanár, később iskolaigazgató. 1952-ben tanársegéd a Nehézipari Műszaki Egyetem bányamérnöki karának matematika tanszékén Sopronban, 1958-ban erdőmérnöki oklevelet szerzett. 1960-ban az Erdőmérnöki főiskolán a fizika-elektrotechnika tanszék vezetője, 1962-ben tanszékvezető egyetemi docens. A faipari üzemek porelszívó berendezéseinek méretezési problémáival foglalkozott.

21. – 125 éve született Szőke Béla mérnök

Jósvafőn született Szőke Béla (1894-1980) gépészmérnök, feltaláló, a Szerszámgép Ipari Művek Fejlesztési Intézet főkonstruktöre. Az Első Magyar Gazdasági Gépgyár gépszerkesztőjeként elért kiemelkedő alkotása a kombinált búzamosógép. A munkatársaival együtt tervezett botkormányos vezérmű – harántgyalugépbe beépítve – az 1958. évi brüsszeli világkiállításon nagydíjat nyert. Sokoldalúságát tükrözi elfogadott szabadalmainak témaágazdagsága. Nyugdíjba vonulása után, technikatörténészként pld. Eötvös Loránd tudományos életének-munkájának kutatója volt.

22-24. – Informatikai és távközlési kiállítás

Milánóban látogatható az immáron 56. SMAU, az információtechnológia és a telekommunikáció tematikában Európa második legnagyobb ICT szakkiallítása. Információ: www.smau.it

25-26. – IT biztonsági fesztivál

16. alkalommal rendezik meg Magyarország legjelentősebb professzionális HACKTIVITY logójú kiberbiztonsági konferenciáját, amely hagyományosan az információbiztonsági szakma hivatalos és alternatív képviselőit hozza össze a terület iránt érdeklődőkkel, kötetlen, de mégis ismeretterjesztő és néha mélyen technikai formában. Információ: <http://www.hacktivity.com>

26. – 100 éve született Kerényi A. Ödön mérnök

Budapesten született Kerényi A. Ödön (1919-2013) Állami díjas gépész és villamosmérnök, aki 1949-től dolgozott a villamosenergia-iparágban. A Magyar Villamos Művek Tröszt műszaki vezérigazgató-helyetteseként irányította a VER fejlesztési munkáit. Több mint 130 cikk, könyv, videofilm és egyéb kiadvány tanúsítja szakirodalmi munkásságát.

27. – 140 éve született Lósy-Schmidt Ede mérnök

Sepsiszentgyörgyön született Lósy-Schmidt Ede (1879-1948) mérnök, MÁV főtanácsos, technikatörténész, a Magyar Mérnök- és Építész Egylet könyvtárnoka (1918-1939), az első Magyar Műszaki Múzeum életre hívója, első igazgatója. Kiemelten foglalkozott a hazai találmányok eredetének tisztázásával, a műszaki irodalom és szaknyelv kérdéseivel.

29. – 180 éve született Steindl Imre építőművész

Pesten született Steindl Imre (1839-1902) építőművész, műegyetemi tanár, akadémikus, a magyar historizáló építészet egyik legkiválóbb képviselője. Az új Országházról címmel tartott akadémiai székfoglalójában (Akadémiai Értesítő, 1899) a legjelentősebb alkotását mutatta be. Ő tervezte a József Műegyetem Múzeum körüli épületeit is.

30. – 200 éve született Klasz Márton mérnök

Stomfán született Klasz Márton (1819-1881) vízépítő mérnök, királyi tanácsos és országos középítészeti felügyelő mérnök, a XIX. század közepén kezdett hazai folyamszabályozások és csatornaépítések egyik irányítója. 1863-ban Bodoki Károllyal és Boros Frigyessel együtt elkészítette a Felső-Tisza-Érvölgy-Körös-csatorna tervét. Fennmaradt műszaki tartalmú írása a *Főmérnöki jelentés a balparti Dunagátról és a Turján-Őrjeg vizének lecsapolásáról (Pest, 1859.)*, amely számos fontos információval szolgál a korabeli építési munkálatokról, a technikai jellegű problémák leküzdéséről.

31-03. – Találmányi kiállítás

„Ideen, Erfindungen, Neuheiten – Ötletek, találmányok, újdonságok” mottóval Nürnbergben találmányi kiállítást és fórumot (iENA - International Trade Fair Ideas – Inventions – New Products) rendeznek.

Információ: www.iena.de

Felhasznált irodalom:

- *Évfordulóink a műszaki és természettudományokban – MTESZ Tudomány- és Technikatörténeti Bizottsága sorozatának kötetei*
- *História – Tudósnaplár - Természettudósokhoz kapcsolódó évfordulók - <http://tudosnaplar.kfki.hu/historia/>*
- *Mérnökök évfordulói 2019-ben – Magyar Mérnöki Kamara (www.mmk.hu) Történeti Bizottsága*
- *Nagy Ferenc szerk.: Magyar tudóslexikon A-tól Zs-ig – 1997. – BETTER – MTESZ – OMIKK*
- *Kenyeres Ágnes szerk.: Magyar Életrajzi Lexikon I-IV. – 1967-1990. – Akadémiai Kiadó*
- *Egyéb életrajzi és műszaki források*

Készítette: Sipos László József villamosmérnök, minőségügyi szakmérnök